

Fanatični oboževalci.

Črtica. Priredil G. P.

"Neki gospod! Kakšen gospod! Kaj hoče?"

"Pravi, da mora govoriti z vami."

"Dobro, naj ustopi!"

Ustopil je. Bil je mlad in distinguiran, imel krotke rujave oči ter je držal v eni roki šopek cvetlic, v drugi pa pismo.

"Milostiva", je rekel, "oprostite mi, da prihajam a prinašam vam pismo od skupne prijateljice." Nato se je priklonil ter ji izročil pismo s šopkom vred.

"Tisočera hvala!" sem rekla ter poduhala cvetke...

"Moje je ime Artur Ran in najina prijateljica, ki me pošilja, je Roza Rosen."

"Ah, Roza!" sem vzkliknila, "kako lepo! Sedite prosim!"

Sedel je. Iznova sem poduhala cvetke.

"Kako krasne cvetke!" sem rekla.

"Da, res so lepe."

"In kako gre Rozi?" sem prišla poizvedovati, da spravim pogovor nekoliko v tir.

"Ni posebnega", je rekel žalostno ter se ozrl vame s svojimi krotkimi očmi.

"Ali je bolna?"

"Ne, ne ravno bolna, a utrujena, nervozna. Bila je tudi prehlajena."

"Prehlajena!" sem sočutno vzkliknila. "Menda vendar ne resno?"

"Upam, da ne." — Odmor. —

"Ostanete morda dalj časa tu ali potujete le skozi?" sem vprašala še živahneje.

"Ne vem — morda ostanem dalj časa tu", je odgovoril. — Odmor. —

Prišla sem trgati nit, ki se je vila krog cvetk. Bilo je vsaj nekaj. Nato sem vstala, pozvonila, pustila prinesiti vode v vrču, predela cvetke ter jih postavila na mizo.

"Oprostite, gospod Ran, bilo mi je zelo drago in veselje se že čitati Rozino pismo; a sedaj se moram preobleči ker grem ven."

Dvignil se je.

"Drago mi je bilo, da sem imel čast spoznati milostivo", je rekel. "Najlepša hvala za prijazen sprejem. — In kdaj vas smem zopet videti?"

"Ali mi hočete storiti veselje in biti v sredo zvečer moj gost?"

"V sredo zvečer — hvala. Dovolil si bom pa preje, da pridem na obisk."

Pri vratih stojič je dvignil zopet svoje melanholične oči ter dejal: "In ako pišete Rozi, prosim, pozdravite jo tisočkrat od moje strani."

Nato je odšel. Odleglo mi je. Bil je čeden človek, zabaven pa gotovo ne. Nato sem odprla Rozino pismo.

Na listku papirja sta bili zapisani le dve besedi:

"Ubij ga!"

Vsa utrujena sem sedla na naslonjačo.

To je bilo v sredo. V četrtek je prišel šopek temnorudečih rož — prejšnje so bile rumene — in posetnica: Artur Ran. V petek je prišel sam. Obisk je potekel nekako tako kot prvi. Gospod Ran se je v svoji ponižnosti popolnoma počutil in temnorujave njegove oči so imele odsev zvestobe, ki je bil vsprico kratkega najinega znanstva ganljiv. V soboto so prišle belorudeče rože in v nedeljo sem se na vogalu skoro zadela vanj, ko sem hotela iti na izprehod. V ponedeljek me je obiskal in v torek so prišle zaračunodeče lilije. V sredo zvečer je bil moj gost in v četrtek ga nisem videla niti slišala o njem, dokler je v petek prišel ter se opravičil, češ da je bil bolan in da se še danes ne počuti dobro.

Lepo sem ga prosila, naj ne dela toliko obzirov, a pogled iz njegovih oči mi je ustavil besedo v grlu. V soboto so zopet prišle cvetlice in v nedeljo je prišel v avtomobilu, da me povede na izprehod. V ponedeljek sem ga zopet srečala na vogalu in v torek so prišle cvetlice ter sem ga obenem srečala na vogalu. V sredo je bil moj gost. Takrat pa so blestele njegove oči v tako delirni udanosti, da sem v četrtek ostala v postelji ter pisala Rozi:

"Proti mojim principom je, da bi ubijala ljudi, ako me dolgočasijo. Ne radi tega, ker bi ne smatrala za zadosten povod, temveč radi tega, ker je to prepovedala policija. Trudna sem, nervozna in prehlajena. Vzemite ga nazaj!"

Z obratno pošto je prišlo pismo Roze:

"Pričenjam ravno nekoliko okrevati. Ne maram ga nazaj, za vse nič na svetu! Pošli ga naprej! Dobila sem ga na isti način."

To mi je dalo misliti. Ležala sem v postelji, vsi posuti s cvetkami — vse so bile od gospoda Rana — ter premišljevala, kako bi se ga odkrivala. Konečno sem mu pisala:

"Dragi gospod Ran!"

Ker mi je rekel zdravnik, da moram ostati dalj časa v postelji ter potovati na jug, se moram žalibog tem potom posloviti od vas. Večkrat ste izrazili željo, da spoznate Norveško (v resnici ni nikdar ničesar omenil o tem) in radi tega vam prilagam priporočilo na mojo prijateljico v Kristianiji, ki je lepota, milostnost in ljubeznjivost vas bo stotokrat odkodovala za napore potovanja. Z najboljšimi pozdravi in zahvalo za skupne prežite ure itd."

Moji prijateljici na Norveškem sem pisala:

"Oprostite mi, ne morem drugače. Bog mi pomaga. Amen!"

Štirinajst dni pozneje sem dobila pismo, v katerem je stalo:

"Odkod ga imaš in kaj naj počnem z njim? Za božjo voljo, vzemi ga nazaj!"

Odgovorila sem:

"Pošlji ga naprej! Saj je že navajen. Tudi jaz sem ga dobila na ta način."

Pozneje sem izvedela, da ga je eksportirala na Švedsko. Od tam je šel baže naravnost na Finsko. Njegova poznejša sled se je izgubila nekam v centralno Rusijo.

Slike iz vojne.

Napisal Mike Pavlović.

Svetinja.

Zmagonosna vojska je zavzela Mitrovico in Vučitrn ter dospela na Kosovo.

Najlepši sen se je uresničil. Ljudje so poljubljali zemljo, kjer je bilo nekdanj pokopano srbsko carstvo.

Ob potu so prihajali kmetje pred osvetnike Kosova in osvoboditelji svoje s sozami v očeh in s polnimi torbami jedil in slaščic. Vojaki in ljudstvo so se objemali in poljubovali ter skupno pretakali solze.

Takoj so pričeli z razoroženjem kosovskih Arnavtov.

Vojastvo je ostavilo malo Kosovo in dospelo v prijazno Drenico.

Arnavti so mirni, gostoljubni, čeprav niso radostni.

Sprejemajo vojake in jim izročajo orožje.

Govore čist srbski jezik in dajejo celo vojakom darila.

Vojaki hodijo iz kraja v kraj, iz hiše v hišo in jemljejo orožje. Arnavti se ne protivijo, v nekaterih hišah nudijo celo vojakom kruha in sira.

Tako so vojaki prešli skozi Kuzmin, Belaševce, Slatino, Dobroševac, Lapčine in Zlokučane in povsodi so bili lepo sprejeti. Dreniški Arnavti prihajajo vojaki nasproti in ji izročajo orožje.

V neki arnavtski imoviti hiši se vrši preiskava. Sam poveljnik jo vodi. Zelo se iznenadi in začudi, ko zagleda v sobi za goste na zidu sliko sv. Nikolaja v zlatem okvirju.

"Čigava je ta hiša?" vpraša stotnik.

Gospodar prekriza roke na prsih.

"Moja", je odgovor.

"Ali si ti kristjan?"

"Nisem."

"A kakšne si vere?"

"Mohamedanec."

Stotnik se dotakne slike z roko.

"Pa odkod ti je ta slika?"

Domačin se vzravna. "E, vse mi lahko vzameš v hiši, vse mi lahko odneseš, denar in puške, samo slike se mi ne dotakni, prosim te!"

"Pa zakaj ti bo ta slika?"

"To mi je svetinja in drag spomin. Ostala mi je iz starih časov. Podedoval sem jo po očetu, temu jo je zapustil njegov oče, a tega oče je bil kristjan in moji predniki so slavili svetega Nikolaja. Vse mi lahko vzameš, vse mi lahko odneseš iz hiše, te svete podobe pa se mi ne dotakni, svetinja je to moja."

Poveljnik se je prekrizal pred svetinjo Arnavta mohamedanca — pred sv. Nikolajem in z največjim začudenjem zapustil hišo.

Gospodar Mane.

Srbska vojska stoji pred Prištino. Borba je končana, sovražnik strti in beži brezglavno.

V mestu je strah in trepet: pre-

bivalci trepečejo, boje se nepričakovane pokolja s strani zaostalih Arnavtov, ki niso pobegnili. Ali kakor so v strahu Srbi, tako so zaplašeni tudi Arnavti.

Prvaki in mestni odborniki so v poslopju udumata (okrajnega glavarstva) in se posvetujejo, kaj jim je storiti. Navzoči so Turki in Arnavti.

Med njimi pa je tudi ugledni mešan Mane. Srb je: mož premožen in skromen, miren, tih, agilen in okreten. On je bil edini, ki je znal občeati s turškimi oblastmi in objestnimi Arnavti. V težkih časih je od vedno vedel najti izhod.

Turki so vznemirjeni, Arnavti besni, ali preplašeni. Posvetovanje napreduje zelo težko.

Srbska vojska je pred Prištino, z ene in druge strani se lahko preljuje reka krvi. A to bi bilo treba preprečiti. Vsaj ženske in otroke bi bilo treba spraviti v zavetje. Arnavti predlagajo beg: da zapuste mesto in vse svoje imetje. Toda vprašanje je: Kam naj gredo?

Kdo naj vodi ženšad in malo deca v tej strašni zimi? Vse bi poginilo od mraza i gladi.

Dvigne se gospodar Mane in jim odsvetuje.

"Zakaj hočete, ljudje božji, pobegniti? Ali vas kdo goni?"

"Če pride srbski asker (vojak) bo nas vse poklal."

Gospodar Mane se dostojanstveno dvigne in stopi na sredino prostrane dvorane.

"Čujte, možje, ne tako! Ne govorite tako! To se ne more zgoditi! Kri se tu ne bo prelivala. Ali ste vi nas poklali? Niste? Zakaj bi vas naj poklali? In kdo naj vas pokolje? Mi smo se tu rodili, tu smo skupno odrasli, vi z nami in mi z vami... tu smo se rodili, tu hočemo umreti, a tudi skupno živeti."

Gledali smo vedno drug na drugega in se medsebojno podpirali, ljubili smo se in sovaržili, a živeli smo skupaj in ostali skupaj."

"Asker (vojak) bo vse nas poklal!" se začuje bojazljiv glas.

"Ne bo nas poklal, bratje, ako se udamo in ako se ne puntamo... Kdo ve, kaj se še lahko zgodi. Treba je, da branimo in ščitimo drug drugega."

"Kako naj to storimo?" vpraša eden izmed turških voditeljev.

"Evo, tako vam svetujem: Dajte vi nam svojo deca v naše hiše, a mi bomo svoje otroke dali v vaše hiše in tako bomo čakali na vojsko in naj bo to srbska ali turška. A nasproti pošljemo vojski štiri naše in štiri vaše zaupnike in jim mirno izročimo mesto. Jaz se ne bojim ne srbske, ne turške vojske. Nihče ne bo moral mirnih meščanov."

Poslušajte me, kaj vam pravim bratje: dajte svoje otroke v naše hiše, mi pa izročimo svojo deca vam v varstvo. Ako pride srbski vojak v vaše hiše in hoče umoriti, naj pokolje naše otroke... mi bomo vašo deca čuvali in ščitili."

Beseda in predlog gospodarja Maneta sta imela uspeh.

Prištinski Turki in Arnavti so sprejeli predlog in so takoj izbrali odposlanstvo pred srbsko armado.

Druga dva je srbska vojska prikorakala v Prištino.

Srbski otroci so pričakovali armado v arnavtskih hišah, turški in arnavtski pa so napolnili srbske domove...

Za smeh in kratek čas.

Moderna reklama.

"Sl. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril danes na št. 32 Glavna cesta svojo zdravniško pisarno. Cenj. gostom je vedno na razpolago v predstobi klavir, knjižnica in mrzel prigrizek."

Dr. N. N., prakt. zdravnik.

Umevno.

Žena pri zdravniku: "Kaj neki je le z mojim možem?" vedno toži o bolečinah v želodcu."

— "Ta bolezen je zelo umevna. Tudi jaz bi tožil o sličnih bolečinah, če bi imel doma vedno steklenico kranjskega brinjevca na razpolago."

HLADNO KRVNOST.

— Trgovcu N. je pobegnila zopet njegova soproga in mu odnesla večjo svoto denarja. Čudno res, da je mož pri tem tako hladnokreven? —

— Meni je dejal večeraj: "Kamor je šla krava, naj gre pa še tele!"

Prelahke zaslužek.

Francelj se je prišel gospodu Janezu zahvaliti, da dobro drži večkrat mu priporočano abstinenco. Gospod Janez je vesel Franceljnove stanovitosti in mu podari 10 kron. Ko pride Francelj nazaj med svoje tovariše, pravi: "Fantje, teh 10 kron pa moramo precej zapiti, ker sem jih tako lahko zaslužil!"

Razburjenost v gledališču.

— Čemu je pa bilo občinstvo pri prvem dejanju tako razburjeno?"

— "O, nič ni bilo posebnega. Igralec N. N. je moral med svojim nastopom umreti; tega se je pa neka perica na galeriji tako prestrašila, da je omedlela. Dotični igralec ji je namreč še dolžan 15 kron."

IZ LASTNE SKUŠNJE.

Prva dama, šele pred kratkem poročena, svoji prijateljici: "Nikdar si nisem mislila, da je toliko sitnosti če se človek poroči."

— "Le počakaj malo! Videla boš koliko težav je tedaj, če se človek razporoči."

KRITIKA SAMCA.

Samec: "Tako se godi oženjenim. Že zopet ga cuka za ramo, da bi ji kupil nov slannik, da si ravno ga nosi komaj dober mesec. Hvala Bogu res, da nisem oženjen."

Prijetna vest

ZA VSAKO SLOVENSKO DRUŠTVO V ZJEDINJENIH DRŽAVAH OB TEM ČASU SPLOŠNE DRAGINJE JE, DA NAŠA :

slovenska unijska tiskarna računa še vedno najnižje cene za vse najboljše društvene in trgovske TISKOVINE. Tisoče zahval slovenskih društev po Ameriki, katerim smo tiskovine izgotovili, nam je velik dokaz, da smo ustregli že tisočim društvom.

Mi izdelujemo društveni papir, kuverte vseh mer, bolniške liste, pravila, prošnje za vsprejem, plačilne knjižice, vse tiskovine za veselice. Ako imate sploh kako tiskovino, pošljite jo nam, in od nas dobite točen odgovor, koliko stane, delo je narejeno v najkrajšem času v vašo popolno zadovoljnost. Pišite po cene.

Prva slovenska unijska tiskarna

CLEVELANDSKA
AMERIKA,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belo vino po 70c. gallon
Črno vino po 50c. "

Drobnik 4 galone za \$11.99
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Jednotini in Zvezini znakovi.

Srednja velikost, zato pa dobro blago in po ceni. En znak stane 15c, 12 pa za \$1.10; zlate znake prodajam pa po \$1 kos. Znake imam prirejene kakor gumbi, ali pa kakor igle za kravate. Imam pa tudi v zalogi priveske vsakovrstnih znakov. Cena priveskom z znakom na eni strani je \$1.75 in na obeh straneh pa \$2. V zalogi imam sledeče znakov: K. S. K. J., J. S. K. J., Sv. Barbare v Forest City, Pa., S. N. P. J., S. S. P. Z., S. D. P. Z., S. D. P. D., H. S. Z., Z. S. Z., H. Zajednice v Ill., N. H. Z. Male zneske pošlje se lahko v poštinih znamkah.

Naslov za znake je:

M. Pogorelc,

box 226

WAKEFIELD, MICH.

Naslov za drugo trgovino je:

M. Pogorelc,

29 E. Madison St., Room 1112
CHICAGO, ILLINOIS.

Krasen gramofon.

Zastoj na poskušnjo za 90 dni.

GRAND COLUMBIA

je daleko najboljši instrument. Regularna cena \$75.—

Nasha posebna cena le \$38.—

in 12 plošč s pesmimi zastoj. \$40.— gramofon za \$22.50 s prostimi darili. Pišite za cenik ali pa pošljite par dolarjev depozita, nakar vam pošljemo gramofon za prosto poskušnjo za 90 dni.

Transatlantic Co.

74 Cortlandt St., New York.

Phone 246.

FRANK PETKOVSEK,

javn. notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najboljše žganje te izvirne smotke — patentovana sira vila.

PRODAJA vojne listke vseh prekomorskih št. 1.

POŠILJA denar v star kraj sanceilive in poštenu

UPRAVLJA vse v notarski posel spada joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

